

N.F.S. Grundtvig *Danske Høitids-Psalmer til Tusindaars-Festen* *Danske Høitids-Psalmer* *Danske / Høitids-Psalmer / til / Tusindaars-Festen.*

Offentliggjort første gang i *Grundtvigs Værker* version 0.9, marts 2011

Ændret i version 1.17 og 1.21

Denne pdf er en læseversion af værket uden kommentarer. Værket findes digitalt med punktkommentarer, indledning, tekstredegørelse og faksimiler på www.grundtvigsværker.dk

Ændret i version 1.17 og 1.21

Tekstkilder

A *Førstetrykket*, 1826 (SJ: 433A)

B *Anden udgave*, 1826 (SJ: 433B)

Andre udgaver

PS *Poetiske Skrifter* 5

US *Udvalgte Skrifter* 4

VU *Værker i Udvalg* 9

GSV *Grundtvigs Sang-Værk* 3, nr. 94-96

Teksten er etableret af Krista Stinne Greve Rasmussen og Else Riisager
Punktkommentarer er skrevet af Else Riisager, redigeret af Johnny Kondrup og Vibeke A. Pedersen

Indledning er skrevet af Carsten Bach-Nielsen og Else Riisager, redigeret af Johnny Kondrup og Vibeke A. Pedersen

Tekstredegørelse er skrevet af Krista Stinne Greve Rasmussen og Else Riisager, redigeret af Niels W. Bruun og Johnny Kondrup

Tilsyn ved punktkommentarer og indledning dr.theol. h.c. Niels Jørgen Cappelørn

I øvrigt takkes mag.art. Per Dahl

PDF ved Kim Steen Ravn

Copyright: *Grundtvigs Værker* 2023

[[A:1] | US:735

Danske Høitids-Psalmer

til Tusindaars-Festen.

Ved

Nik. Fred. Sev. Grundtvig
residerende Capellan ved Vor Frelsers Kirke.

Kiöbenhavn.
Trykt paa den Wahlske Boghandlings Forlag,
hos C. Græbe .
1826.

[A:2]

No. I. er en Bearbejdelse af den ældgamle Danske Dag-Vise, (Morgen-Psalme) som findes i *Hans Thomasens* Psalmebog S. 316, og skiöndt Kæmpevise-Tonen er i Psalmer blevet os fremmed, maa den dog vist findes aldeles passende paa Takke-Festen for *Tusind-Aaret*, hvoraf meer end Totredie-Dele henrandt, før vi fik Danske Psalmer i en anden, maaskee mere kirkelig, men mindre folkelig Tone. Er Tillæmpningen derfor ei ganske mislykkedes, tør jeg haabe, det vil glæde Mange, ved den gamle aandelige Vise, at mindes om den Danske Kirkes Morgen-Røde. *Solbjergs-Lag* er i Folke-Mund Solens Nedgangs-Tid.

[A:3] |PS:461 |US:736 |VU:60 |GSV:161

I.

- 1 Den signede Dag med Fryd vi seer,
Af Havet til os opkomme;
Den lyse paa Himlen, meer og meer,
Os alle til Lyst og Fromme!
Det kiendes paa os, som Lysets Børn,
At Natten hun er nu omme!

2 |GSV:162 Den signede Stund, den Midnats-Tid,
Vor Herre han lod sig føde,
Da klared det op i Øster-Lid,
Til deiligste Morgen-Røde:
Da Lyset oprandt, som Jordens Bold
Skal lysne udi og gløde!

3 |A:4 Om levende blev hvert Træ i Skov,
Og var saa hvert Blad en Tunge,
De kunde dog ei Guds Naades Lov
Med værdelig Røst udsjunge;
Thi evig nu skinner Livets Lys,
For Gamle og saa for Unge!

4 Ja, havde end Maal hvert Straa i Vang,
Hver Urt udi Mark og Lunde,
|PS:462 Slet ikke for os den Takke-Sang
Opstemme tilgavns de kunde,
|VU:61 Som Dagen hør til, for Lys og Liv,
Mens tusinde Aar henrunde!

5 Forgiæves det er, med liden Magt,
At ville mod Bjerg opspringe,
Men Ørnen er snild, han naaer sin Agt,
Naar Veiret ham bær paa Vinge,
Og Lærken hun er en lille Fugl,
Kan lystig i Sky sig svinge!

6 |A:5 |US:737 Med Sus og med Brus, den stride Aa
Nedfuser fra Klippe-Tinde,
Ei mæle saa lydt de Bække smaa,
Dog risle de fort og rinde,
Saa frydelig snoe de sig fra Eng,
Op under de grønne Linde!

7 |GSV:163 Saa takke vi Gud, vor Fader god,
Som Lærken i Morgen-Røde,
For Dagen, Han os oprinde lod,
For Livet, Han gav af Døde,
For Alt hvad paa Mark, i tusind Aar,
Der groed til Sjæle-Føde!

8 Saalænge vi see den gyldne Soel,
Og Skoven er Daners Have,
Da plante vi May i Kirke-Stol,

Og Blomster paa Fædres Grave,
Til glædelig Fest, med Liv og Lyst,
Til mindelig Pindse-Gave!

- 9 |A:6 Da rinde vel og, som Bække smaa,
Fra Øine os Taarer milde,
|PS:463Og Bække i Flok de gjør en Aa,
Den higer mod Lysets Kilde,
Den stiger i Løn, som Hjerte-Suk,
Alt aarle, og dog end silde!
- 10 |VU:62 Som aldrig saa lang er nogen Dag,
At Aften er jo i Vente,
Saa haver det Lys og Solbjergs-Lag,
Som Gud udi Kirken tændte;
Men immer det dages dog paa Ny,
Hvor Hjerterne Morgen vente!
- 11 Nu sagtelig skrid, du Pindse-Dag,
Med Straaler i Krands om Tinde!
Hver Time, til Herrens Velbehag,
Som Bækken i Eng henrinde,
Saa frydelig sig den Sidste snoer
Op under de grønne Linde!
- 12 |A:7 |US:738 |GSV:164Som Guld er den aarle Morgen-Stund,
Naar Dagen opstaaer af Døde,
Dog kysser os og, med Guld i Mund,
Den liflige Aften-Røde,
Saa tindre end maa det matte Blik,
De blegnende Kinder gløde!
- 13 Saa reise vi til vort Fædre-Land,
Der ligger ei Dag i Dvale,
Der stander en Borg, saa prud og grand,
Med Gammen i gyldne Sale,
Saa frydelig der, til evig Tid,
Med Venner i Lys vi tale!

|A:8 |PS:455 |VU:58 |GSV:164

II.

Mel. Som den gyldne Soel frembryder.

- 1 Tusind Aar stod Christi Kirke,
Paa sin Klippe, blandt os trygt!
Tusind Aar vort Dannevirke
Var den, mod al Fiendens Frygt!
Kunde Træ, og Tag af Straa,
End i Ilden ei bestaae,
Altid dog, fra høie Taarne,
Kæmped for os den Eenbaarne!
- 2 Gud! for Dig, som aldrig ældes,
Tiden som en Time gled,
Men for Blad i Skov, som fældes,
Aaret er en Evighed!
Ogsaa vi, bag Sommer blid,
Alle har en Løvfalds-Tid,
Thi er tusind Aar os lange:
Vaar og Høst for Slægter mange!
- 3 |A:9 |GSV:165 For hver Slægt af Christne Fædre,
Tak! vor Fader over Sky;
Dog de selv Dig takke bedre,
I dit Huus, med Tunger nye!
|PS:456 |US:739 Tak for hver en Draabe god,
Vi fik af den Aare-Flod,
Som livsalig giennemrinder
Danne-Mænd og Danne-Kvinder!
- 4 |VU:59 Tak for alle gode Gaver,
Paa vor Mark, i tusind Aar!
Tak, fordi, trods alle Paver,
Ordet lever, Skriften staaer!
Med-Bør, *Fader*, til god Havn,
Ved din *Aand*, i *Jesu* Navn!
Saa end, mellem Belt og Sunde,
Bede alle Kirkens Munde.
- 5 Tak for disse grønne Lunde,
Du os gav i Folke-Vang!
Tak for alle Fugle-Munde,
Du oplod til Psalme-Sang!
|A:10 Tak for Tunger, som med Fynd
Loved Tro, og straffed Synd,
Tak, vor Fader, for dem Alle,

Fra *Ansgarius* til *Balle* !

- 6 Tak for mange Konger gode,
Som blev under Kronen graa!
Tak for hver en Skjold og Frode,
Igienfødt Du lod opstaae,
Siden Daab og Christendom
Med Kong *Harald* til os kom!
Tusind Tak for *Christian-Stammen*,
Groet af dem Alle sammen!
- 7 |PS:457|GSV:166 Du, som Ydmygheden ærer,
Hvor den, sjelden, kiendes bedst,
Ær Du ham, som Kronen bærer:
Stammens Krone paa vor Fest!
Lad, o Gud, det kiendes her,
Du har Christjan-Stammen kiær!
Af Dens Krone, som paa Vinge,
Pindse-May for Blomst udspringe!
- 8 |A:11 |US:740Tak da, hundredtusind Gange,
Fader vor, i Jesu Navn!
|VU:60 Saa Dig takke Slægter mange,
End i Daners Føde-Stavn;
Til, i dit Jerusalem ,
Hvor vi glemme Støvets Hjem,
Takke-Psalmen Christne sjunge,
Alle med hverandres Tunge!

|A:12 |PS:457 |VU:55 |GSV:166

III.

Mel. Klar op mit Hjerte, Sjel og Sind.

- 1 |PS:458 Klar op, du Sky paa Øien-Bryn,
Og skjul ei Solen for vort Syn!
Bestraal, o Soel, det Kæmpe-Værk,
Som vidner høit: Guds Haand er stærk,
Og Hans det gode Ord bestaaer,
Alt som en Dag, saa tusind Aar!

- 2 Vor Pindse-Fest vi holde nu,
Os rinde sødt, o Gud, ihu,
Hvad paa den Høitid, stor og skøn,
Du virket har, i Lys og Løn,
For Folk og Stammer, trindt paa Jord,
Som Du lod høre Livets Ord!
- 3 |VU:56 |GSV:167I Tungers glødende Gestalt,
Din Aand paa Herrens Venner faldt,
Saa hvad de hørde, hvad de saae,
Dem levende paa Tungen laae,
Og Læben blev Din Naades Tolk,
Med Lys og Liv, for alle Folk!
- 4 |A:13O, send os Gnister af den Glød,
Du første Pindse-Dag udgiød,
Og skiær os, med din Guddoms-Haand,
I Kiærlighed, for Tunge-Baand!
|PS:459Læg os, med Aand, dit Ord i Mund,
Til Herrens Priis af Hjertens Grund!
- 5 |US:741Med Fynd da først vi prise kan
Din Godhed over Dane-Land,
Hvor *Jesu Christi* Kirke staaer,
Urokket, alt i tusind Aar,
Og vidner høit, i grønne Lund,
Om Ordets faste Klippe-Grund!
- 6 Dog prise vil vi, som vi kan,
Den Stjerne over Dane-Land,
Som, paa en hellig Pindse-Fest,
Os gav *Ansgar* til Jule-Giæst:
Den Israelit foruden Svig,
Hvis Fædreland var Himmerig!
- 7 |A:14Ja, fra den gamle Martyr-Old,
Til *Morten Luther*, from og bold,
Det glade Budskab Faa kun bar,
|VU:57Saa apostolisk, som *Ansgar*,
Det fik slet ingen bedre Tolk,
I tusind Aar, blandt Hedning-Folk!
- 8 |GSV:168Han troelig fulgde Herrens Raad,
Han strøede Sæden ud med Graad,
Og trøsted sig, paa Herrens Ord,

Naar Stormen over Heden foer,
Med Haabet, dog sin Neg, engang,
At bære hjem med Fryde-Sang!

9 |PS:460Ja, herligt var, o Gud, det Haab,
Du gav din Tjener ved vor Daab:
At Kirken, som nu blandt os staaer,
Paa denne Dag alt tusind Aar,
Ei rokkes skulde fra sit Sted,
Før Jord og Himmel følge med!

10 |A:15Opfyld det Haab, vor Fader god!
Som slog i Daners Hjerte Rod,
Og avlet har, alt mangan Gang,
Paa Daners Tunge Fryde-Sang!
Læg Amen til det gode Ord,
Som trøster end dit Folk i Nord!

11 |US:742Lad Pindse-May, af Bøge-Skov,
I Kirken plantes, Dig til Lov,
Og Daners Tunge, paa sin Viis,
Forkynde lydt Din Godheds Priis,
Saalænge, under Hytte-Tag,
End helligholdes Pindse-Dag!

12 Forøg til Verdens Ende saa,
Paa Marken, lukt med Bølgen blaa,
Den Dane-Flok, som hist, engang,
Ansgar skal see med Fryde-Sang;
Ja, bind i Negen os med dem,
Han gladelig skal føre frem!
